

UG201AEC-E

B.Sc

FIRST YEAR SEMESTER-II

ENVIRONMENTAL STUDIES

Ability Enhancement Compulsory Course-II

“ We may forgo material benefits of civilization, but we cannot forgo our right and opportunity to reap the benefits of the highest education to the fullest extent....

-Dr. B.R. Ambedkar

**Dr. B.R. AMBEDKAR OPEN UNIVERSITY
HYDERABAD**

CONTENTS

BLOCK / Unit	Title	Page
BLOCK- I Environmental Studies-I		107
Unit - 1: Introduction to Environmental Studies		109-125
Unit - 2: Ecosystem		126-144
Unit - 3: Biodiversity		145-158
Unit - 4: Energy Resources – Management		159-172
BLOCK-II Environmental Studies-II		173
Unit - 5: Environmental Pollution		175-188
Unit - 6: Global Environmental Issues		189-220
Unit - 7: Disaster Management		221-238
Unit - 8: Environmental Legislation and Sustainable Development		239-253

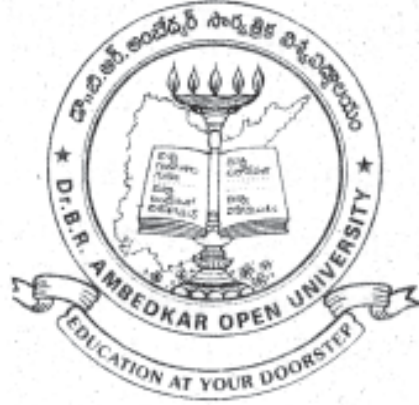
బి.ఎస్సి

మొదటి సంవత్సరం

రెండవ సెమిస్టర్

పర్యావరణ శాస్త్రం

(ఎబిలిటీ ఎన్హాన్స్మెంట్ కంపల్సరీ కోర్స్-II)

“మనం నాగరికత సమకూర్చిన వస్తుగత ప్రయోజనాలైన వదులుకోవచ్చునేమో గానీ,
సర్వోత్కృష్టమైన విద్య అందించే ఫలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే అవకాశాలను,
హక్కును మాత్రం కోల్పోకూడదు”

-డా॥బి.ఆర్.అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

హైదరాబాద్

2018

విషయ సూచిక

ఖండము / భాగం	పాఠ్యాంశం	పేజి.నెం.
ఖండం-1	పర్యావరణ శాస్త్రం -1	1
భాగం -1 :	పర్యావరణ శాస్త్రం అధ్యయనం - పరిచయం	3-22
భాగం-2 :	ఆవరణ వ్యవస్థ	23-43
భాగం-3 :	జీవ వైవిధ్యం	44-60
భాగం-4 :	శక్తి వనరులు - నిర్వహణ	61-77
ఖండం-2	పర్యావరణ శాస్త్రం - 2	79
భాగం-5 :	పర్యావరణ కొలుష్యం	81-97
భాగం-6 :	ప్రపంచ స్థాయిలో పర్యావరణ సమస్యలు	98-134
భాగం-7 :	విపత్తుల యాజమాన్యం	135-155
భాగం-8 :	పర్యావరణ చట్టాలు, సుస్థిరాభివృద్ధి	156-175

بی۔ ایس سی
سال اول
دوسرا سمسٹر
ماحولیاتی مطالعات
فروع استعداد لازمی نصاب-II (AECC)

”ہم تہذیب کے مادی فوائد سے دست بردار ہو سکتے ہیں لیکن
اعلیٰ تعلیم کے حق اور موقع کے فوائد سے استفادہ کرنا ترک نہیں کر سکتے.....“
ڈاکٹر بھیم راؤ امبیڈکر

ڈاکٹر بی آر امبیڈکر اوپن یونیورسٹی

حیدرآباد

2018ء

فہرست مضامین

صفحہ	عنوان	بلاک / اکائی
		بلاک I
		مطالعات ماحولیات
3	مطالعات ماحولیات کا تعارف	اکائی-1 :
37	ماحولی نظام	اکائی-2 :
71	حیاتیاتی تنوع	اکائی-3 :
99	توانائی کے وسائل۔ انتظام	اکائی-4 :
		بلاک II
		مطالعات ماحولیات
131	ماحولیاتی آلودگی	اکائی-5 :
161	عالمی ماحولیاتی مسائل	اکائی-6 :
229	آفات سے نبٹنے کا انتظام	اکائی-7 :
263	ماحولیاتی قانون سازی اور تحفظ پسندانہ ترقی	اکائی-8 :

Subject Code - Medium
BA UG202GE - E

B.A.
FIRST YEAR
GENERIC ELECTIVE - I
SEMESTER - II
HUMAN SOCIETY AND DEVELOPMENT

"We may forgo material benefits of civilization, but we cannot forgo our right and opportunity to reap the benefits of the highest education to the fullest extent..."

Dr. B. R. Ambedkar

Dr. B.R. AMBEDKAR OPEN UNIVERSITY
HYDERABAD

CONTENTS

Block-I	: Indian Society and Social Systems	121
Unit-1	: Human Evolution and Civilization	123
Unit-2	: Evolution of Social Structure, Institutions and Culture	141
Unit-3	: Transition from Medieval to Modern Age	159
Unit-4	: Social Reforms and Indian National Movement	175
Block-II	: Post Independent India and Development	195
Unit-5	: Constitutional Development	197
Unit-6	: Indian Polity and Governance	213
Unit-7	: Indian Economy and Reforms	227
Unit-8	: Contemporary Concerns and Issues	241
	Syllabus	253
	Model Examination Question Paper	254
	Glossary	256

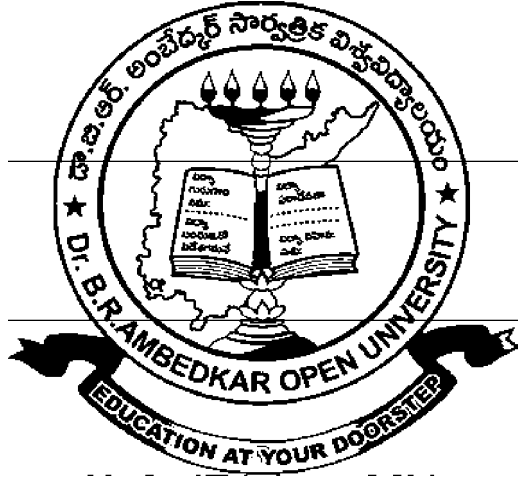
విషయ కోడ్: మాధ్యమం
UG202GE - T

బి.ఎ.

మొదటి సంవత్సరం
జనరిక్ ఎలక్టివ్ - 2

సెమిస్టర్-II

మానవ సమాజం - అభివృద్ధి

“మనం నాగరికత సమకూర్చిన వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చునేమో కానీ, సర్వోత్కృష్టమైన విద్య అందించే ఫలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కును మాత్రం కోల్పోకూడదు...”

- డా. బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా. బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం
హైదరాబాద్

విషయ సూచిక

ఖండం-I:	భారతీయ సమాజం - సామాజిక వ్యవస్థ	147
భాగం-1	మానవ పరిణామ క్రమం, నాగరికత	149
భాగం-2	సామాజిక నిర్మాణం, సంస్థలు, సంస్కృతి	171
భాగం-3	మధ్యయుగం నుంచి ఆధునిక యుగం వరకు పరిణామ క్రమం	189
భాగం-4	సాంఘిక సంస్కరణలు, భారత జాతీయోద్యమం	203
ఖండం-II:	స్వాతంత్ర్యానంతర భారతదేశం - అభివృద్ధి	223
భాగం-5	రాజ్యాంగ పరిణామాలు	225
భాగం-6	భారత రాజకీయ వ్యవస్థ - పరిపాలన	239
భాగం-7	భారత ఆర్థిక వ్యవస్థ - సంస్కరణలు	253
భాగం-8	సమకాలీన సమస్యలు - సవాళ్ళు	267
	పాఠ్య ప్రణాళిక	279
	పరీక్ష నమూనా ప్రశ్నలు	281
	పదకోశం	283

مضمون کا کوڈ

BA UG 202 GE-U

بی۔ اے
سال اول
دوسرا سمسٹر
عمومی اختیاری

انسانی معاشرہ اور ترقی

ہم تہذیب کے ماڈی فوائد سے دست بردار ہو سکتے ہیں لیکن
اعلیٰ تعلیم کے حق اور موقع کے فوائد سے استفادہ کرنا ترک نہیں کر سکتے

ڈاکٹر بھیم راؤ امبیڈکر

ڈاکٹر بی۔ آر۔ امبیڈکر اوپن یونیورسٹی

حیدرآباد

2018

فہرست مضامین

Contents

Block I Indian Society and Social System	1	ہندوستانی معاشرہ اور معاشرتی نظام	بلاک I
Unit 1: Human Evolution and Civilization	3	انسانی ارتقاء اور تہذیب	اکائی 1:
Unit 2: Evolution of Social Structures, Institutions and Cultures	25	معاشرتی ڈھانچے کا ارتقاء، ادارے اور ثقافت	اکائی 2:
Unit 3: Transition from Medieval to Modern Age	51	عہد وسطیٰ سے عہد جدید کی طرف عبور	اکائی 3:
Unit 4: Social Reforms and Indian National Movement	70	معاشرتی اصلاحات اور ہندوستان کی قومی تحریک	اکائی 4:
Block II Post Independent India and Developments	96	مابعد آزادی ہندوستان اور ترقیات	بلاک II
Unit 5: Development of Constitution	97	دستور کا فروغ	اکائی 5:
Unit 6: Indian Polity and Governance	117	ہندوستانی منظم معاشرہ اور حکمرانی	اکائی 6:
Unit 7: Indian Economy and Reforms	136	ہندوستانی معیشت اور اصلاحات	اکائی 7:
Unit 8: Contemporary concerns and issues	153	معاصر اندیشے اور مسائل	اکائی 8:
Syllabus	169	نصاب	
Model Examination Question paper	171	امتحانی پرچہ سوالات کا نمونہ	
Glossary	173	فرہنگ الفاظ و معنی	

ENGLISH
A FOUNDATION COURSE – II
FIRST YEAR
SEMESTER - II

Dr. B.R. AMBEDKAR OPEN UNIVERSITY
Hyderabad
2018

CONTENTS

BLOCK – I

Unit - 1: Reading Descriptions of Places and People	2
Unit - 2: Skimming and Scanning – I	10
Unit - 3: Skimming and Scanning – II	24

BLOCK – II

Unit - 4: Filling Different Kinds of Forms	34
Unit - 5: Paragraph Writing	50
Unit - 6: Different Kinds of Paragraphs	59

BLOCK – III

Unit - 7: Drafting Formal Letters	70
Unit - 8: Reading a Text Using a Map/ Chart/ Diagram/ Table	81
Unit - 9: Transcoding Information from Non-Verbal to Verbal	98
Model Examination Paper	107